

KLIO EMLÉKEZTETŐJE

Mit láttál kies szép hazámból
Kifelé semmit bedeszkázva
kényszerű vendég szemhatára
emberi formát félhomályban
több tucatot tíz napig láttam
s mi már nem szülőfölded volna
de királyoknak nyaralója
ott megfagyott kínomra talpam
mi a hely szólt künn szakadatlan
visszafelé esztendő múltán
földed mély emléket hagyott rám
nyílt vagonból ablaka tárva
szemembe ötlött Déva vára
s tányérsapkás tiszt sínek mellett
a szerelvényünknek tisztelgett
s hadak után előadásra
bámult cifra asszonyi társa
szép hazádról van hát emlékem
osztott a történelem nékem

Somlyó György

ADVERBIUM

folytonos készenlétben
eltűnni észrevétlen
részekként és egészen
mint porc csikorgó térdben
mint pangás a vesékben
e kis föld tengerében
a múlt hullámterében
a mozdulatlan mélyen
hol nincs pokol se éden
csak a kettő közti élen
egy villanás az éjben
már semmi sincs a tétlen
se mellőzés se érdem
válasz nincs hogyha kérdem
szomjazva tétlen étlen
elfeledni hogy éltem
hol azt hittem hogy éltem

MODI, A „MAUDIT”

Egy láthatatlan tárlat alkalmából

Volt egy pillanata életemnek mikor csak Modigliani akartam volna lenni csakhogy ő éppen abban az évben meghalt mikor én születtem s akkor még csak első kopogó verseimet tekergettem valami keserű kereplőn és nem lettem volna képes az istenért se egy széklábat kifaragni és altamirai módra se tudtam volna a barlangfalakra vézni kamaszszerelmeim bűvös kontúrjait és nem hajtottam fel még egyetlen kortyát se a tarka szeszeknek nemhogy abszint- és hasismámorban támolyogjak és száguldozzak a Montmartre és a Montparnasse között és sose láttam még se Párizst se Firenzét és túl gyáva voltam ahhoz hogy boldogító mérgekbe mártsam bánatomat és nem tudtam a lélek dzsungeli őrzöngéseit egy rongy vásznon megszelidíteni hiszen éppen akkor ocsudtam rá egyre szelidebb szemlélettel e vadállati világra éppen akkor amikor minden addiginál vadállatibbnak tetszett lennie – Legbelül mégis *Modi* voltam egy másik *maudit* fia – *De nem is*

Nem is Ő szerettem volna lenni ő a Megátalkodott Teremtő a Megállíthatatlan Önkény aki csak *dörögés és villám villám és dörögés* között tud teremteni hogy a kínlódás gyönyörétől eltorzult arca helyébe az eredendően gyönyörűt lopja rá titokban az ő teremtményeinek arculatára – tőle magától vissza is riasztott volna ennek a dühöngő önfeláldozásnak és önfeláldozó dühöngésnek megoldhatatlan képlete – én csak az ő *teremtményei* közé kértem volna bebocsátást ebbe az esetlen ebbe az esendő ebbe az elesett ebbe a démonától ellesett földöntúli békére talált emberi populációba amely nem a mennyből hanem a földből gomolygott fel mint Signorellinek a feltámadás húsát csontvázukra csavaró évái és ádámjai Orvietóban – mikor körös-körül először tombolt az egész világ háborúja – gömbölyödő arccskáái a *kék- zöld- sárga- pettyes vagy csíkos blúzós kislányoknak* a méla málé *sípkás fiúcskáknak* a hattyúnyakakon imbolygó félrebillent fejű női arcélek a levegőben libegő titokzatos vizekben sikló női testek amelyek akkor nyújtózkodtak először elem csábító csápjakkal megfoghatatlan áspis színeikkel mintha tetőtől talpig diagonálisan vetnék hanyatt magukat az egész földgolyón és *A Nagy Akt* akár egy szupernova-kitörés *abszolút* fényessége – és szemtől szembe állva a halhatatlanokkal *Soutine Bakst Cendrars Haviland Kisling Rivera Juan Gris Picasso* akiktől még nem tudtam hogy mind éppolyan halandók mint a *Szép ülő szolgálólány* vagy *Madame Pompadour* és az algériai *Almaisa* és az ugyancsak *Szép fűszeresné* meg a nevenincs *Ülő férfi* a *Fiatal virágárusnő* nem kevésbé *Tolotte de la Gaité* és az *Elvirák* és *Alice-ok* *Rosalie-k* *Beatrice-ek* *Marghariták* és *Jeanne* és *Jeanne* és *Jeanne* és jaj majd még egyszer és még egyszer *Jeanne* Közéjük

Közébük szerettem volna belépni észrevétlenül az őrjöngés által megszelídített őrjöngő világba amelyből majd kiviláglik egy másik világ (miközben tombolt körülöttünk – *akkor is ekkor is* – az immár repetával dicsekedhető Világháború) *és most*

Most még észrevétlenül sem lesütött szemmel sem suhanhatok el közöttük nem hogy feltűnjek hanem eltűnjek az ő körükben még egyszer szemtől szembe velük

mert ahol újra összesereglettek a múzeumba felvezető három felháznyi csigagrádicusokat nem engedi megjárni a térdem –

Bikácsy Gergely

ELÉRHETŐSÉGE NINCS

Magyar huszárjáték

1

Az új évszázad első őszen elhatároztam, hogy bármiképp is, de megtalálom két legjobb gyerekkori barátomat, Árendást és Kertész Bandit. Kertészék nagy kertés házban laktak, és a kertben szoktunk sakkozni, gesztenyefák alatt. Ősszel a gesztenyék ráestek a sakktablára, néha feldöntötték a bábukat, olyan is volt, hogy ekkor csalni próbáltunk.

„29. számú Alekszandr Matroszov úttörőcsapat, vigyázz!” A Marczibányi téri általános iskolába jártunk. Korondi volt a tornatanár, az olimpiai bajnok tornászlány apja. Engem utált, mert rossz tornász voltam. A futballt is utálta, a kézilabdát szerette.

Nem tudom, miért határoztam el ezen az őszön, hogy megkeresem őket. Évtizedekig alig jutottak eszembe... Valamikor '56 tavaszán, tehát a kisérettségi előtt az erkélyen álltam, Árendás biztos ott volt, de lehet, hogy Kertész is. Fogadást ajánlottam: hogy tíz év múlva semmiféle kapcsolatban nem leszünk, és nem fogjuk megtalálni egymást. Ha akarjuk, akkor sem? – kérdezték. Nem emlékszem, erre mit mondtam. Az egész azért jutott eszembe, mert Árendástól vagy Kertésztől kölcsönkaptam *A három testőr* folytatását. Azon csodálkoztam, hogy húsz év múlva néhány szereplő nem is ismeri meg egymást. Erről viszont már nem tudom, hogy jutottam oda, hogy mi esetleg megismer-nénk egymást, de kapcsolatban sem leszünk. Fogadjunk! Fogadtunk. – Tíz év múlva, 1966 tavaszán egyáltalán nem gondoltam rájuk. Semmiféle kapcsolatban nem álltunk, fogalmam sem volt, merre vannak, mi a címük. Árendásék kis házát, azt hiszem, már lebontották, vagy lakatlanul, romosan állt a Fény utcai piac mögött. Kertész valahol külföldön él, talán Ausztriában, már rég nem leveleztünk.